

KONSTRECENSIONER

Gunnel Wåhlstrand på Magasin III i Stockholm

PUBLICERAD 2017-02-15

Bild 1 av 2 Installationsvy från Gunnel Wåhlstrands utställning på Magasin III, med "Vid fönstret" till vänster och "Sydhälsö" i mitten.
Foto: Christian Saltas

Magasin III ägnar vårsäsongen åt Gunnel Wåhlstrands storskaliga tuschlaveringar. Jessica Kempe ser en stark bildvärld, mättad med betydelser och surrealistiska inslag.

Jessica Kempe

Text

Läs senare

Kameraögat fyller ut människans begränsade synfält och lägger omgivningen i skärpa. Men fotografiets verklighetsåtergivning är illusorisk. Samtidigt som kameran registrerar detaljer som blicken inte hinner uppfatta, reduceras ljuset till ögonblickets platta entydighet.

Bild 2 av 2 "Sydhälsö", 2003.
Foto: Björn Larsson

Att Gunnel Wåhlstrands storskaliga tuschmåleri utgår från släkt- och landskapsfotografier är redan omtalat och känt. Liksom drivkraften att genom farfaderns fotoalbum återvinna en tidigt förlorad far och häva en familjetystnad.

Men vad är det som egentligen händer i Gunnel Wåhlstrands bildvärld när fotoarkivets ansikten och platser transformeras till måleri? Vad gör vattnet, tuschet, penseln och akvarellpapperet med kamerans bild av mamman, pappan, barndomshemmen och semesterorterna?

Oväntat mycket, visar det sig på Magasin III som nu visar tjugotre av hennes totalt drygt trettio verk – från examensutställningens familjebilder 2003 till dagens naturmålningar, skapade efter fotografier tagna av hennes själv.

"Långedrag", 2004. Foto: Björn Larsson

På håll kan bilderna påminna om skickligt uppförstorade svartvita foton. Men på nära håll sker något helt annat. Där flyttar berg, tröjor, träd och växter över i bilden av andra material; textila, animaliska och måleriska.

I målningen ”**Långedrag**” från 2004 liknar klipphällarna vilande, veckade djurkroppar att vandra och sitta på. Naturen lugnad och under betraktarens kontroll, som i Caspar David Friedrichs 1800-talsmåleri. Ute i vattnet ser kobbar ut att vara byggda av jord. Likt mullvadshögar. Avsiktlig betydelseförskjutning? Medveten symbolism? Eller bara ett resultat av den fuktiga och oåterkalleliga lavingstekniken?

Foto: Björn Larsson

I målningen ”**Viken**” från 2013 har bergets geologi löst upp sig. I klippavsatsen syns i stället formen av ett djur. Grus och sten i den senaste målningen ”Sandstranden” verkar snarare släkt med mikroskopets mjuka organismer. När bilden av vattnets rörelser stannar upp, planar måleriet ut och blir livlöst. Havsytan säger inte så mycket i Gunnel Wählstrands bildvärld.

Många av hennes målningar tycks handla om makten över utsikten. Om betraktaren bekvämt höjd över människor och natur. Ett klassperspektiv där rum och landskap både framkallas, tystnar och läggs i dunkel. I natten träffar ett bländande ljus rakt mot lupinerna i ett av hennes senare verk.

Foto: Björn Larsson

I den mäktiga bilden ”**Biblioteket**”, sedd i flygperspektiv, är bokhögnas titlar bortmålade. Kvar är endast sidornas vithet, bokryggarnas mörker och slutna forskaransikten. En bild av utanförskap?

I de ljusare och tidigare porträtten uppstår ett annat slags förvandling och magi, där varje ögonbryn och hårstrå, skjortkrage och parkettgolv målats fram ur familjealbumets skuggrike. För att åter belysas, tillrättaläggas och förevigas. Akvarellpapperets utspårade kritvita ljus får kläder, hud och möblemang att se

spökaktigt orörda ut, måleriskt tvättade på alla spår av liv. Likt överexponerade minnesbilder.

I katalogtexten talar Lars Norén om saknadens skönhet i Gunnel Wåhlstrands måleri. Jag ser också motsatsen: framkallandets energi, lusten att lägga till, fräta bort och med måleriet göra familjealbumets fotografier kroppsligt närvarande.

Men inte bara det. Wåhlstrands måleri innehåller samtidigt en rannsakande och nästan antropologisk klass- och genuskritik.

I "Nyårsdagen", en av utställningens mest kusligt precisa målningar, håller en prydligt klädd flicka lydigt upp dörren till det borgerliga hemmets bibliotek. Där inne står sonen/pojken, fotoalbumets och familjeprojektets huvudperson, klädd i kavaj, pressade byxor och med det slätkammade och slätkindade huvudet böjt över en bok. Mot betraktaren vänder sig vardagsrummets Malmstensstolar, blomvaser och barockskåp. Men i den gustavianska spegeln, den glasade tavlan och det bonade golvet syns plötsligt suddiga gestalter som inte hör dit. Tystna vittnen? Visuella protester? Rent surrealistiskt.

Gunnel Wåhlstrands utställning på Magasin III är både skarp, oskarp och betydelsemättad. I alltför dämpad belysning. Det krävs tid för att urskilja detaljerna. De får mig att ännu en gång förstå att fotografi och måleri är två helt olika språk. Gunnel Wåhlstrands starka bildvärld består av båda.

Foto i text: Björn Larsson

ÄMNEN I ARTIKELN

[Konstrecensioner](#)

+ Följ

Konst

+ Följ

TEXT

Jessica Kempe

+ Följ

Utställning

Gunnel Wåhlstrand

Magasin III, Stockholm. Visas t o m 11/6.

Publicerad: DN, 2017-02-15

<https://www.dn.se/kultur-noje/konstrecensioner/gunnel-wahlstrand-pa-magasin-iii-i-stockholm/>